

Anul 65

Seria II

Nr. 805

ALBINA

REVISTA SAPTAMINALA A AŞEZAMINTELOR CULTURALE

Joi

30 mai 1963

8 pagini —

15 bani

Primăvara tinereţii noastre

Elena Aflori

ÎN TÎI IUNIE

Obişnuţi pînă-ntr-un timp să aibă o singură zi de sărbătoare, de naştere sau de nume, copiii au înscrisă în calendar încă o zi a lor, a tuturor la un loc: **Întii Iunie.**

După cum tătuşii şi măcuşele lor mai au şi ei cite o zi a muncii şi a indelelnicirii lor — 1 Mai, Ziua minerului, Ziua femeii — copiii strînşi într-o horă care trece din sat în sat, din oraş în oraş, din ţară în ţară şi peste continente, sărbătoresc împreună o zi care nu-i numai a lor, ci şi a părinţilor lor care se străduiesc să-i crească, să-i înveţe şi, cum se zice, să-i scoată în lume cînd vor fi mari, oameni harnici şi cinstiţi.

Niciodată în istoria ţării noastre ca şi a întregii omeniri, un stat capitalist, conducerea lui, ministrii şi ministerele, nu s-au ocupat de copii, neocupîndu-se printre altele nici de familiile lor care slugăreau, care trudeau şi care-şi dădeau pînă şi suflarea pentru boier, rege sau împărat — mai mult, copiii muceau din greu de pe la şase şi şapte ani...

Statul socialist a creat copiilor condiţiile cele mai bune de învăţatură, a construit şcoli, a pregătit învăţători, a dat lumină electrică, a dat gratuit cărţi de şcoală, a construit creşe, cămine, cinematografe, tipăreşte ziare şi cărţi pentru copii, făcînd şi nenumărate terenuri de joacă...

După 1 iunie încep taberele de vară la mare şi la munte. Zeci de mii de copii din toate colţurile ţării o pornesc la drum. Nisipul plajilor de la mare aşteaptă să fie frămîntat de copii şi cules de scoici. Crestele dealurilor şi văile îi întimpină cu zmeură şi mure, pădurile cu fraşi, grădinile cu flori. În munţi cabanele au deschis ferestrele şi porţile să intre soarele şi deodată cu el şi drumeţii cei mici porniţi spre înălţimi.

De cîţiva ani ţara toată este cutreierată de grupul de copii însoţiţi de profesorii lor. Am văzut vile întregi tăind ţara în lung şi-n lat pline de copii, de cîtece şi de voie bună, toate cu aceeaşi destinaţie: vacanţa fericită şi zile de neuitat!

Copiii din Dobrogea se întilnesc în tabere şi la picior de munte cu cei din Mehedinţi, iar feciorii moşilor ajung pînă la marea cea mare, nu cu doniţe şi ciubere ca moşii lor care colindau meleagurile după făină şi porumb, ci în luxoasele autobuze care-i plimbă pe tot Litoralul.

BARUŢU T. ARGHEZI

(Continuare în pag. a 2-a)

MARCEL BRESLAŞU

CELE TREI PORTI

Poveştile, din moşi-strămoşi
ne spun de mindri Feţi-Frumoşi
cutezători şi inimoşi —
porniţi în lume, s-o colinde
cît zarea-n şapte zări cuprinde...

Cu paloşul în mina dreaptă
şi pavăza în pumnul stîng
treceau prin hăituitul crîng
ştîlînd cite-ncercări i-aşteaptă!

Nu se-aşternea vreun drum bătut
ci doar cărări necercetate
pînă-ntr-a Soarelui Cetate.

Nu se-aşternea vreun drum bătut
şi-aveau Trei Porţi de străbătut,
Trei Porţi înalte, fermecate
şi ferecate
cu lăcate...

Aveau Trei Porţi de răzbătut
— de-aramă... de argint... de aur —
Le străjuia cite-un balaur
dar — rînd pe rînd — i-au abătut.

Ba, mai trecură, măi nepoate,
şi Poarta veacurilor toate
şi pînă-n vremile acestea
le-ajunse vestea
şi povestea...

★

Vol, Feţi-Frumoşii de acum,
şi voi Ilene-Cosinzene
porniţi pe larg deschisul drum,
prin zîmbitoarele poiene,
prin crîngul tînăr ca şi voi,
în pas cu sprintenul şuvoi...

Pînă-n Cetăţile Lumini
culegeţi florile grădinii
şi florile învăţăturii
din marea carte a naturii!

Nu crunţi duşmani, ci bunî prieteni
vă-ntimpină acum, pe rînd,
la Porţile-mbrăcate-n cetini
şi roşii steaguri fluturînd.

Trei Porţi aveţi de străbătut,
Trei Porţi aveţi de răzbătut
şi voi. La cea dintîi — fiţi gata! —
primiţi cinstirea şi răsplata:
ca pionieri, legaţi cravata!

Trec anii şi la Poarta-a doua
cînd încă nu-i zblăcită roua
nici de pe flori, nici de pe feţe
— şcolari, strungari sau tractorişti —
primiţi, în prag de tinereţe,
carnetele de utemişti!

Şi-apoi, la Poarta cea de-a treia
(doar cel mai vrednic o deschid)
primiţi, scintele din scintela
biruitorului Partid:
carnetul roşu ce ne leagă
de el, pentru viaţa-ntrăeag!

Şi nu-l mai mare bucurie,
mindrie
mai înaltă nu-i
decît să fii ostaşul lui,
să mergi, în rînd cu muncitorii,
la lupte noi şi noi victorii...

★

Şi-n jurul tău să vezi cum cresc,
sporînd alalul tineresc
prin zîmbitoarele poiene
noi Feţi-Frumoşi, noi Cosinzene —
şi cum se-ntrec şi cuceresc
la cele Porţi cununi de laur
— de-aramă... de argint... de aur —
Ilenele şi Feţi-Frumoşii,
cum i-au visat — prin basm — strămoşii.

Seminar
cu activiștii culturali
din regiunea Argeș

UN RODNIC

SCHIMB DE EXPERIENȚĂ

În condițiile satului colectivizat, activitatea cultural-educativă și-a lărgit aria de pătrundere, a devenit mai complexă, a cîștigat în profunzime. Legătura strînsă cu sarcinile economice concrete din gospodăria colectivă o face mai viabilă, mai instructivă, mai mobilizatoare. Aceasta a fost concluzia ce s-a desprins din discuțiile purtate la plenara Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă pornind de la această cerință, Comitetul regional de cultură și artă în colaborare cu Comitetul executiv al statului popular al regiunii Argeș au organizat de curind la Pitești un seminar regional cu activiștii culturali. Scopul seminarului, la care au participat directori și metodiști ai caselor de cultură, bibliotecari raionali, directori de cămine culturale, președinți și secretari ai comitetelor raionale de cultură și artă, a fost prilejuirea unui schimb de experiență care să ducă la îmbunătățirea muncii cultural-educative din regiune.

Concret, operativ, eficace

Prin forma de desfășurare, seminarul a cuprins un lucru nou față de alte acțiuni de acest gen. Renunțându-se la obișnuitele referate, lucrările au început cu prezentarea unor manifestări culturale model care au constituit punctul de plecare al discuțiilor. Inițiativa s-a dovedit binevenită, întrucît a arătat celor prezenți cum trebuie să se organizeze și să se desfășoare practic o manifestare pentru a fi eficientă, instructivă și totodată atractivă.

Manifestările au început cu o *informare politică*. Conferențiarul și-a propus să prezinte, și a reușit, cele mai importante evenimente internaționale din săptămîna în curs. Alegerea momentelor semnificative, documentarea amplă, folosirea planiglobului și vorbirea liberă au făcut expunerea atractivă, menținînd mereu trează atenția auditoriului. Aceasta a demonstrat cu prisosință că atunci cînd sînt bine pregătite, informările pot suscita interesul.

Cu legitimitate încordare a fost urmărită evoluția *brigăzii științifice*. De la bun început trebuie spus că prin cuprinderea unor cadre de specialiști ca:

ÎNȚI IUNIE

(Urmare din pag. 1)

Prin București a și început forfota cravatelor roșii. În parcuri sînt gata să se invertească roțile mari ale serinciobului mecanic, aripile avioanelor sînt gata să-și ia zborul prinse în cabluri, caii de lemn așteaptă legați în lanțuri, iar automobilele mici au și ieșit din garaje. Oglînzile adîncite sau cu rotunjimea în afară așteaptă risul copiilor care vor veni să se vadă în ele pe alte dimensiuni. Covorul rotitor e gata. Mingile pentru întrecerile de volei și baschet sînt umflate. La Palatul Pionierilor bazinele de înot așteaptă întrecerea. Teatrele de păpuși cu Țandărică, Așchiuță sau Motanul încălțat abia așteaptă să ridice cortina. Se pregătesc prăjituri, torturi, bomboane, cupe, medali și diplome pentru învingătorii feluritelor concursuri... Căminele culturale au pregătit și ele programe speciale pentru micii spectatori, ca și radioul, ca și cinematograful. Pionierii au învățat cîntece noi, copiii mici știu poezii noi, tot tineretul școlar s-a pregătit să întîmpine această zi cu surisul pe buze.

Ne pare rău că nu toți copiii din lume surîd în această zi de mare bucurie, căci sînt țări încă unde copiii nu simt copilăria, unde nu au cărți de citit și ceea ce-i mai dureros e că în loc să se bucure de viață și să se joace, flămînzesc în mizerie și pier...

Să-i însoțim pe copiii noștri la cîmp, la joacă, în parcuri, peste tot și de ziua lor cea mare să le dorim să crească puternici și înțelepți, să învețe mult și frumos, să trăiască fericiți ani mulți alături de toți aceia care s-au străduit și se străduiesc mereu să le facă viața cît mai frumoasă.

profesori, ingineri, juriști, medici, ea a putut să răspundă cu competență la probleme din diverse domenii de activitate. Răspunsurile au avut ca bază întrebările puse de către colectivități din Broșteni-Costești. Cunoașterea în amănunțime a specificului satului, a preocupărilor colectivităților i-a ajutat pe membrii brigăzii să facă referiri concrete la rezultatele gospodăriei colective. Spre a face expunerile cît mai interesante, ei au folosit, acolo unde era cazul, diferite planșe sau exemplificări practice (la explicarea fulgerului, trăsnetului, curcubeului etc.). Drept urmare, concluzia pe care au tras-o toți activiștii culturali a fost aceea că atunci cînd brigăzile științifice se pregătesc din timp, cu conștiințozitate, ele stînesc un larg interes în rîndul colectivităților.

Tot în cadrul manifestărilor s-a prezentat și *montajul literar* „De vorbă cu eroii cărții”. În fața participanților, ieșind din copertile cărților (decor adecvat): „Victoria de la Oltina” de Paul Anghel și „Șoseaua milionarilor” de Petru Vintilă, au apărut Ilie Dincu, președintele gospodăriei din Oltina și Pavel din Becicherecul Mic. Cele două figuri de colectivități au prins viață pe scenă, definindu-se ca personaje principale ale acțiunii prin felul convingător în care au vorbit despre viața și preocupările lor, despre realitățile de azi ale satului. Alternarea comentariului făcut de către prezentator cu aparițiile succesive ale eroilor a dat manifestării un caracter mai viu, mai atractiv.

Clipa de destindere din dimineața primei zile a lucrărilor seminarului a constituit-o apariția *brigăzii artistice de agitație* din Potcoava-Slatina. În afara frumuseții costumelor naționale, brigada a impresionat prin originalitatea prezentării programului. Prin folosirea unor interpreți, care se aflau în sală, programul a căpătat vioiciune, realizîndu-se totodată o mai mare comunicativitate cu spectatorii. A plăcut, de asemenea, întrebîntarea unor genuri de mare popularitate, cum ar fi monologul, sceneta, care au accentuat tonul satiric al fenomenului criticat. Prezentarea unei acțiuni importante, la ordinea zilei, cum ar fi curățirea mărcinilor și apoi plantarea terenului cu pomi fructiferi s-a făcut cu multă vioiciune și naturaleză, fapt ce a contribuit în mod simțitor la eficacitatea acestei răspîndite forme artistice.

Participanții au avut prilejul să urmărească și un concurs „Cine cunoaște zootehnie, cîștigă”. Răspunsurile bune date de către colectivități din Bascov au arătat cu cită seriozitate privesc ei organizarea acestor interesante genuri de manifestări.

Un moment interesant din cadrul seminarului a fost și prezentarea de către artiștii de la Teatrul de stat din Pitești a scenetei „La cîmp”. Scopul propus a fost realizat din plin. Într-un mod atractiv, plăcut, artiștii din Pitești au interpretat o citire a ziarului în co-

lectiv, o discuție despre o problemă economică la zi, cîteva cîntece populare rominești. Din desfășurarea acestui interesant program, directorii de cămine, bibliotecarii, au avut prilejul să se convingă cît de necesară este organizarea unor manifestări scurte la locul de muncă, manifestări ce pot să difere de la o zi la alta.

Alături de preocupările colectivităților

Pe lângă punctul de vedere propriu asupra manifestărilor prezentate pînă atunci în fața lor activiștii culturali înscriși la cuvînt au ținut să împărtășească cîte ceva și din propria lor experiență.

Un lucru bun s-a realizat în comuna Stoicănăști. Aici, pentru a lărgi sfera de cuprindere, munca culturală se desfășoară și pe brigăzi. Colectivității muncesc împreună și tot împreună caută să-și lărgescă orizontul cunoștințelor, tot împreună vor să petreacă clipele de destindere. Acum obiectivele întrecerii dintre brigăzi includ pe lângă sarcini economice și pe cele legate de activitatea culturală. Dragostea pentru formația artistică din care fac parte este pentru colectivității din Stoicănăști un lucru cît se poate de firesc. Creșterea conștiinței socialiste față de muncă are reflecții adînci și în preocupările lor artistice. Lupta pentru calitate se desfășoară cu aceeași intensitate în ambele sectoare de activitate.

Colectivității au început să fie de la o zi la alta tot mai pretențioși, tot mai exigenți cu ei înșiși. Este o tendință firească pentru mai mult, mai bine, mai util, mai frumos. Îmbinarea armonioasă a acestora într-un tot unitar se poate și trebuie realizată. Colectivității — spunea Stan Gheorghe, secretarul comitetului raional de partid Găești — nu se mulțumesc numai cu obținerea unor bune rezultate economice. Ei fac totul pentru ca satul, comuna lor să le ofere posibilități tot mai mari pentru satisfacerea cerințelor lor culturale mereu crescînde. Și cum întreaga activitate culturală gravitează în jurul celor două instituții — căminul și biblioteca — exigența lor pentru munca acestora apare cît se poate de firească.

Mereu în actualitate

Seminarul cu activiștii culturali din regiunea Argeș a constituit un rodnic schimb de experiență. S-au enunțat păreri, iar anumite manifestări și-au cîștigat dreptul de generalizare. Una din învățămintele de bază trase de participanții la seminar a fost de exemplu că întreaga activitate cultural-educativă trebuie subordonată sarcinilor economice. Indiferent de forma pe care o îmbracă, este necesar ca ea să fie o reflecție fidelă a preocupărilor colec-

tivităților. Dar pentru aceasta e necesar ca activiștii culturali să cunoască în-deaproape acțiunile întreprinse de gospodăria colectivă. Altfel, se poate întîmpla ca în comuna Orlești-Drăgășani, unde directorul căminului cultural se preocupă de organizarea unei conferințe despre prefabricate, în timp ce colectivității lucrau la desfundatul viei.

Încă o concluzie importantă a fost că în organizarea acțiunilor culturale e bine să se țină seama de perioada specifică de muncă. Acum, în timpul campaniei agricole, de exemplu, o manifestare mult îndrăgită de colectivități, cu mare forță mobilizatoare, este *sărbătorirea frunțușilor*. De mare popularitate în regiunea Argeș se bucură *școlțele culturale* (care cuprind căminul și biblioteca). Generalizarea acestora ar duce la răspîndirea experienței înaintate, ar constitui o bună popularizare a metodelor înaintate de muncă. Încă din anul trecut, a început să se organizeze în regiune „Ziua tractoristului”. Ea contribuie la stringerea legăturilor dintre mecanizatori și colectivități, constituie un stimul pentru munca neobosită a tractoriștilor.

Fără îndoială că forme ale muncii culturale sînt multe. Important este ca din această multitudine să fie alese cele care la vremea respectivă contribuie în mod operativ la sprijinirea rezolvării unor sarcini de producție. Operativitatea, după cum se știe, este specifică brigăzilor artistice de agitație. De aceea, folosirea ei în scurtele programe prezentate la cîmp se impune cu necesitate.

Pentru legarea activității cultural-educative de sarcinile economice, între activiștii culturali, gospodăria colectivă și organele locale trebuie să existe o legătură cît mai strînsă. O măsură utilă ar fi aceea a antrenării în muncă a unui cît mai larg activ cultural obștesc și îndeosebi a intelectualității satelor.

Pe zi ce trece activitatea culturală la sate este tot mai bogată în conținut. Ea devine mai creatoare, mai combativă. Cu fiecare zi oamenii cresc, se transformă, au pretenții mai mari și viața culturală a comunei trebuie să reflecte aceasta. Și aceasta nu se va putea realiza decît atunci cînd munca culturală va avea o strînsă legătură cu viața, va fi o reflecție fidelă a ei.

Activiștii culturali s-au întors acasă cu carnetele pline de însemnări și cu dorința fermă de a-și aduce și ei contribuția la îndeplinirea sarcinilor economice. În lunile care urmează ei vor avea posibilitatea să pună în aplicare învățămintele dobîndite la seminar. Iar la toamnă, atunci cînd colectivității vor culege de pe ogoare roadele muncii lor neobosite, ei vor avea prilejul să-și facă bilanțul realizărilor. Și el va fi cu atît mai valoros cu cît munca lor s-a integrat în mod armonios în viața satului, în preocupările de zi cu zi ale colectivităților.

ION MIHIȚ

RODICA MANIU:
Cere de citit cu
utemistele din sat
(pictură ulei)

Inginerul agronom Murcea Neagu, președintele G.A.C. Becicherecul Mic, la o lecție de îndrumare practică ținută în cadrul casei-laborator a gospodăriei

POTECA DIN CÂMP

Un registru ca oricare altul, cu scoarță tare și file acoperite de un scris mărunț și îngrijit. Autorul scrisului este tovarășul Marin Dobre, directorul școlii din Șelimbăr, raionul Sibiu. Conținutul: recomandări cu privire la modul cum se organizează un câmp experimental și demonstrativ, metode agrotehnice, fișe de observații — adevărate buletine de identitate ale culturilor ce se experimentează. Beneficiarii direcți ai acestei neobosite activități pentru introducerea noului în scopul sporirii producției agricole sînt colectivității. De altminteri ei, în unanimitate, au aprobat repartizarea pentru câmpul experimental și lotul demonstrativ a nu mai puțin de 16 hectare teren, dovadă concludentă a importanței pe care i-o acordă. Au aprobat fără rezerve pentru că, așa cum se arată în primele file ale registrului: „...Lotul demonstrativ este mijlocul cel mai eficient și convingător pentru demonstrarea influenței pe care o are aplicarea complexului de măsuri agrotehnice și a recomandărilor științei. Colectivității cunosc de-acum o serie de avantaje ce se pot obține prin folosirea soiurilor valoroase recomandate pentru cultură în condițiile de climă și sol locale. Și mai știu că în planul de cultură al câmpului experimental și lotului demonstrativ figurează experimentarea în-deosebi a plantelor care formează culturile de bază ale gospodăriei.

Cum se realizează practic la Șelimbăr această experimentare? Mai întâi se cuvine să arătăm că, prin unificare cu gospodăriile colective din satele Vestem, Mohu și Bungard, suprafața de teren a gospodăriei s-a mărit la 3 372 hectare, adică de peste cinci ori. Culturile de bază sînt: grîul, porumbul, cartofii și legumicultura. Sînt înscrise în ordinea amintită în planul de producție al gospodăriei și le întîlnim pe lotul demonstrativ pe soiuri și variante de cultură. Pe sola de grîu soiul local „Oțvoș 241” servește drept martor alături de soiurile: „Scorospelca”, „Ponca”, „Bezostaiia” și „Harrak”. Fiecare soi ocupă cîte nu hectare de teren și în dreptul fiecăruia sînt înscrise date cu privire la pregătirea solului, sîmînța și sîmînțatul, rezistența la ger, vegetația, bolile și dăunătorii, îngrijirile folosite și cantitatea, ce lucrări de întreținere s-au executat și producția realizată la ficcare. Zeci de soiuri și tot atîtea fișe de observații. Lucrările de întreținere sînt diferențiate la același soi, în scopul demonstrării efectului unei metode, sau a unui complex de lucrări agrotehnice. O adevărată școală ce se întinde pe o suprafață de 16 hectare teren cu nimic mai superior decît

cel care ocupă cea mai mare parte din suprafața arabilă a gospodăriei. Aici, de ani de zile se înfruntă noul cu vechiul. De aici au promovat în cultura mare cele mai productive soiuri de plante încercate.

Porumbul local a fost considerat de neînlocuit. De unde și împotrivirea multora la introducerea în cultură a unor soiuri noi. Se invocau așezarea gospodăriei în calea curenților ce vin continuu pe defileul Oltului și alte „condiții speciale”.

Începutul muncii pentru înlocuirea soiului local cu altele, mai productive, s-a făcut prin explicațiile date în cadrul

Pe lotul demonstrativ al G. A. C. Șelimbăr

casei-laborator, apoi pe câmpul experimental. Alături de porumbul local s-au încercat soiurile recomandate: H.D. 102, H.D. 203 și altele. Aceleași reguli agrotehnice au fost aplicate apoi de către aceiași oameni. Succesul soiurilor noi în experimentare se întrezărea încă din primele săptămîni după răsărire. Mai tîrziu, colectivității au avut prilejul să vadă cîte 2—3 știuleți la fiecare fir. Producția obținută a fost mai mult decît dublă față de soiul local martor. Ca atare soiurile H.D. 102 și 203 au fost introduse în cultură. Rezultatul: anul trecut, primul soi a dat 7 523 kg, iar al doilea 6 846 kg știuleți la hectar. Astăzi soiurile noi de porumb nu mai au potrivnici. Chiar și cei care se îndoiau pînă mai ieri de reușită, astăzi fac următorul calcul: dacă pe întreaga suprafață (590 hectare) s-ar cultiva numai soiuri productive, iar sporul ar fi de numai 1 000 kg la hectar asta înseamnă un spor de 59 vagoane de știuleți...

Cultura cartofului ocupă în acest an 320 hectare. Din acestea 50 vor fi cultivate cu cartofi de vară. Potrivit producției medii prevăzute la hectar, gospodăria colectivă din Șelimbăr va produce în total peste 4 500 000 kg de cartofi. Acestea sînt prevăzute. Depășirea acestei cifre este considerată de pe acum ca fapt împlinit. Aflăm asta mai întîi din rezultatele obținute în anii trecuți pe lotul demon-

strativ. În condițiile locale soiul „Mercur” (soi nou atunci) a dat o producție de 36 000 kg la hectar, cu 10 279 kg mai mult decît soiul local, care a servit ca martor. În urma acestui rezultat soiul „Mercur” a fost dat în producție.

Extinderea suprafeței destinate culturii cartofului a pus în mod firesc și problema încercării altor soiuri de mare productivitate. De data aceasta pe lotul demonstrativ va servi ca martor soiul „Mercur” alături de soiurile „Ackersegen”, „Varan”, „Zeisik” și altele. Atenția este îndreptată acum spre soiul „Varan” (coajă galbenă, rotund-oval, miezul galben, făinos), care a dat producția cea mai mare față de martor.

Cei din Șelimbăr aveau obiceiul să semene numai cartofi mari. De cei mijlocii sau mici nici nu vroiau să audă. „Sameni cartof mare, tot mare culegi” spuneau oamenii, înțelegînd prin asta și producția mare. Concepția era greșită și prin urmare se cerea combătută. A semăna pe întreaga suprafață numai cartof mare înseamnă cantități uriașe de sîmînță, care nu întotdeauna se puteau asigura pe plan local. Pe de altă parte trebuia demonstrată eficiența la semănat a cartofului mijlociu. Din nou câmpul experimental a devenit agitatul numărul unu. Alături de lotul martor (semănat cu cartofi mari) s-au semănat cartofi mijlocii, iar pe altă porțiune cartofi mici. Colectivității au fost părtași la aceleași lucrări începînd cu pregătirea solului, semănat, întreținere. Ce a dovedit experiența? Pe lotul martor (cartof mare) s-au obținut 18 850 kg la hectar, în timp ce „mijlocii” au dat 21 000 kg pe aceeași suprafață.

Astăzi și cei care au considerat că lucrările pe câmpul experimental și lotul demonstrativ se fac doar pentru argumentații teoretice, fără să se poată trage foloase materiale, și-au schimbat părerea. Vin acum adescori să vadă ce noutăți mai sînt în curs de experimentare. Se oprec, de exemplu, în fața solei de seară. Citesc pe etichete: „Secară soiul Petcus” cu 150 kg sîmînță la hectar, suprafața 2 hectare. Alături, același soi, dar cu 170 kg sîmînță la hectar. Suprafața: tot 2 hectare. O parte va fi polenizată artificial, una nu.

De unde vine mirarea vizitatorilor? Secara a fost scoasă din cultură încă din cel de-al doilea an de la înființarea gospodăriei. Motivul: „nu merge la Șelimbăr”. Ce spune lotul demonstrativ? Exact ce susținea tovarășul Marin Dobre: dacă folosești recomandările științei agricole seacă „merge” și încă foarte bine. Deocamdată seacă ajunge pînă la pieptul omului. Spicele făgăduiesc o recoltă bogată. Alături se află un panou pe care scrie „Colectivității! Vizitați cu încredere lotul demonstrativ...” Invitația, acum este de prisos. Peste câmp, pînă la lotul experimental s-a făcut o potecă. E una din mărturiile deselor vizite pe care colectivității le fac cînd vin direct de la muncă. Vin de fiecare dată cu întrebarea: „Cît au mai crescut plantele de pe lotul nostru demonstrativ?”

CL. MUNTEANU

O NOUĂ FORMĂ DE ASIGURARE FACULTATIVĂ

Pentru a veni în sprijinul gospodăriilor colective, s-a introdus recent o nouă formă de asigurare deosebit de avantajoasă și anume asigurarea facultativă de abonament a animalelor. Caracteristica acestei asigurări constă în aceea că în baza unui contract — cadru, sînt asigurate în permanență toate animalele dintr-o specie sau din mai multe specii (după alegere) existente în g.a.c.

Această modalitate de asigurare a animalelor se deosebește de asigurările facultative obișnuite de pînă acum. La asigurările de abonamente nu trebuie încheiate asigurări suplimentare; la acestea, în cazurile de daune, despăgubirile se plătesc integral neaplicîndu-se proporția de număr.

Un alt avantaj mare al acestei asigurări constă în aceea că primele de asigurare (costul asigurării) se plătesc trimestrial și se calculează pentru fiecare trimestru pe baza numărului de animale (din speciile asigurate) ce a existat în unitatea asigurată la sfîrșitul trimestrului anterior celui pentru care se calculează primele. Astfel, toate animalele din speciile asigurate cu care se mărește șeptelul, precum și animalele ajunse la vîrsta de asigurare sînt asigurate gratuit pînă la începutul trimestrului următor celui în care au intrat în gospodărie, adică chiar și pînă la 90 zile. În baza asigurării de abonament, animalele sînt asigurate automat la sumele maxime admise la asigurările facultative. Ca urmare, această formă de asigurare este mai acoperitoare și din punct de vedere al valorii animalelor, despăgubirile în cazurile de daune nefiînd limitate la 80 la sută din valoarea animalelor avute la data încheierii asigurării.

Încheierea asigurării și modalitatea de stabilire a primelor trimestriale este foarte simplă. Astfel, în declarația ce se întocmește la începutul asigurării, iar apoi trimestrial, unitatea asigurată nu trebuie să facă altceva decît să copieze unele date privind numărul animalelor (din speciile asigurate) din darea de seamă statistică.

Asigurarea facultativă a animalelor are o deosebită importanță pentru gospodăriile colective. Ea completează asigurarea prin efectul legii, dînd posibilitatea unităților asigurate să obțină în cazurile de daune, despăgubiri mai mari peste cele convenite din asigurarea prin efectul legii.

Prin introducerea asigurării de abonament a animalelor aparținînd gospodăriilor colective s-au lărgit considerabil avantajele asigurărilor facultative, ele constituind un sprijin tot mai puternic pentru țărînimea noastră colectivistă.

FENYVEȘI ȘTEFAN

director la Administrația Asigurărilor de Stat

DUMINICĂ CULTURAL-SPORTIVĂ

La începutul săptămîinii trecute, în centrul comunei Furculești, raionul Alexandria, au apărut o serie de afișe mari care anunțau pentru duminică, 26 mai, un bogat program de întreceri cultural-sportive. Asemenea întreceri au devenit tradiționale pentru tinerii colectivități de aici, care își petrec adesea timpul liber la cîminul cultural, pe terenul de sport, în pasionante concursuri cultural-sportive de masă. De data aceasta era vorba de o manifestare deosebită era programată o duminică cultural-sportivă festivă în cinstea colectivităților fruntași.

„Duminică dimineată. Tot satul a fost prezent la terenul de sport. Mai întîi au avut loc concursurile de călărie, sport care se bucură aici de o mare popularitate. Datorită numărului mare de concurenți, întrecerile s-au desfășurat în două serii. În prima serie cei mai buni s-au dovedit colectivității N. Pirvan, A. Popa, V. Vlad, iar în cea de a doua A. David, F. Popescu și V. Marin. Aceștia au participat apoi la finala pentru desemnarea campionului pe comună După o dispută pasionantă victoria a revenit tînrului colectivist Aurel David.

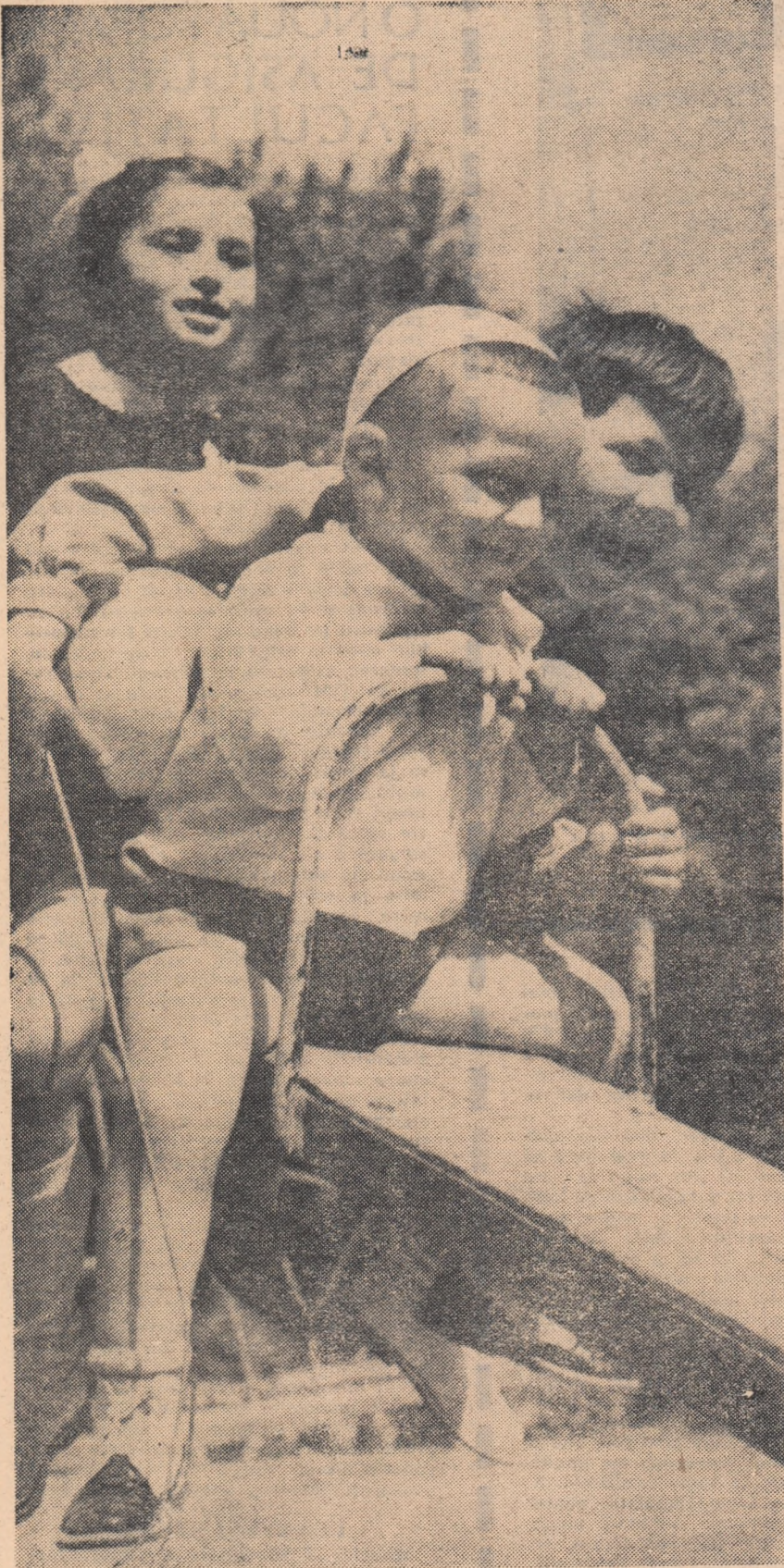
În continuare au avut loc meciuri atractive de volei și handbal, întreceri de atletism, precum și jocuri distractive, fuga în sac și tracțiunea cu frînghia.

În același timp pe estrada amenajată în apropierea terenului de sport s-a desfășurat un frumos program artistic.

„A fost o duminică deosebit de plăcută, pe care colectivității din Furculești n-o vor uita curînd.

M. LERESCU

VOR CREȘTE POMII MARI

Copiii, pomi plantară, o pădure
Ce nu se vede încă nici se-auscultă.
Copiii ageri și cu brațe pure
Plantară pomi în luturile sure
Și-n preajma lor lumina crește multă.

De-accea soarele va fi mai darnic
Și lutul mai fecund la rădăcină,
Și vântul nu va bate prea amarnic
Și ploaia se va avînta paharnic
Să crească pomii falnici în lumină.

Vor fi păduri cu vișini și cu mere
Vor fi culori frumoase și balsamuri,
Și gusturi hrănitoare, ca de miere
Și vor luci a tihnă și-a plăcere
Prin ramuri, vesele olane roșii.

Vor crește pomii mari ca-ntr-o poveste,
Vor crește și copiii totodată,
Iar fructele-n Brumar vor da de veste
Că-au fost copii prin locurile-aceste
Cu aurora-n roșia cravată.

Poeții văd încă de-acum fiorul
Livezilor, în vânturi rotitoare,
În mari amlezi fierbinți precum cuptorul
În ploii cu flaute și roditoare,
Poeții văd livezii viitorul.

AL. ANDRITOIU

VALEA TURMELOR

Multă vreme auzind și citind despre oile de la Valea lui Mihai, aceste oi celebre care dau fiecare câte 9,412 kg de lână fină pe an, mi-am imaginat această Vale a lui Mihai ca pe o Vale a turmelor. Gospodăria de stat fiind plasată în nordul țării, în regiunea Crișana, mi-am zis că desigur această Vale a turmelor se află între munți împăduși, cu piscuri golașe și cu platouri înmiresmate, pe care crește iarbă grasă și flori. Nu-mi puteam de asemenea închipui că îngrijitorii acestor oi nu sînt ciobani din tată-n fiu, moștenitorii unei tradiții vechi în ale oieritului, care să justifice recordurile lor și printr-o experiență îndelungată.

Gospodăria de stat Valea lui Mihai se află, de fapt, în plină cîmpie. Șoseaua care pornește de la Oradea spre Carei te duce pe un șes ca masa, întins cît vezi cu ochii, pînă dincolo de zări. Un șes pe care nici o palmă de pămînt n-a rămas nelucrată, un șes tăiat în parcele de sute de hectare pe care se răsfășă în bătaia vîntului lanuri de griu și porumb.

O deziluzie? Lipsesc, e adevărat, pădurile de brazi din imaginație, dar grîiele sînt pînă la brîu, iar porumbul, deși întîrziat, e viguros, tenace, grăbit să ajungă din urmă timpul. El va și ajunge, fiindcă tractoriștii sînt toată ziua în tarlale prășindu-l mecanic și grăbindu-i creșterea, iar fetele și băieții din gospodăriile colective vecine cu șoseaua nu slăbesc o clipă sapa din mîini. Pe aici s-au obținut anul trecut producții bune de porumb. Cine știe cît preț are porumbul și cine știe cît poate da pămîntul, nu se mulțumește cu puțin. În ceea ce-i privește, colectivității de pe aici au planuri mari, vor probabil să depășească angajamentele ca și producțiile de anul trecut.

Între timp stau de vorbă cu oamenii din mașină. Sînt bucușori, fericiți că anul se arată bun:

— Mai bine să prășești „printre ferestre”, — după o vorbă

impămîntenită aici — decît să te îneci în colb și să dai cu sapa în piatră.

Într-adevăr, prașila a început să se facă „printre ferestre”. Cerul se întunecă regulat după prînz, iar scuturăturile de ploaie alungă oamenii de pe ogoare pentru cîteva ore. Dar ploaia trece, se ivește seninul, vîntul pusteii zvîntă pămîntul iar prășitorii revin în parcele, cu sapele și cu cîntecele lor.

— E departe Valea lui Mihai? — Nici lîngă Carei, nici lîngă Oradea. Dar cînd pornesc aia d-acolo cu oile lor, se miră toată lumea dintre Oradea și Carei.

Autobuzul mă lasă într-un tirgoșor cu străzi drepte, cu case frumoase, cu multe antene de radio pe acoperișurile de țigla. — Valea lui Mihai! — Deci încă o surpriză.

În 1962, Gospodăria de stat Valea lui Mihai a livrat statului aproape două vagoane de lână fină. Este o cantitate care poate stîrni uimirea oricărui cioban. Îi și văd pe bătrînii baci socotind pe răbuș cîte oi ar putea fi în stare să împlinească o asemenea cantitate, cîte turme de mioare și berbeci ar trebui păstorite, pentru ca de pe ele să tunzi clăile astea de lână.

La gospodărie n-am întîrziat. Directorul acestei unități agricole model, tovarășul Emeric Szabo, Erou al Muncii Socialiste, este foarte mîndru de turma gospodăriei. Drept care a găsit mai potrivit să vedem animalele decît să ne risipim în vorbe.

— Mergeți să vedeți turma — ne-a îndemnat și el, dîndu-ni-l de ghid pe inginerul șef al gospodăriei, tovarășul Vasile Chirvai.

Am plecat. Dar mare mi-a fost mirarea cînd numai după cîteva kilometri de drum ne-am oprit lîngă un ciopor de oi care nu număra mai mult de 200 de capete. Dăm binețe ciobanului și stăm de vorbă cu el. E un tînăr, n-are nimic din înfățișarea baciului de odinioară. Dar și aici mă așteaptă surprize:

— Sînt oi mature?

— Nu, sînt miei pe care abia i-am întărcat.

Mai privesc încă o plarele superbe, de cînd din multe părți. Berbecii, iar lîna lufează și-i împodobeste țalia și le spoindria.

— Îi întărcăm la grame — ne spune adică atunci cînd cîntăta unei oi obișnuită.

— Dar hrana lor — adaugă inginerul, noi sînt supuși unuia cial de furajare, care creșterea rapidă a gporale încă înainte tate. De fapt secretu producției de lână în Viitoarea turmă dep cum îngrijești miel perioada de dinainte — Cum poți în înainte de a fi apăr eu nedumerit.

— Îngrijind bine — îmi răspunde. Dar ca să înțelegeți mergeți să vedem mame.

Pornim cître o gospodărie, unde s de circa 220 de oi n gria lui Alexandru dintre cei mai buni oi ai gospodăriei Szoke nu e un vorb să-ți arate în cuvî gite experiența pe nește, dar știe în plice cu sfințenie c cursul de zootehnic știe că fără aceas oile lui n-ar putea cit dau.

Privesc turma. adulte, mai dezvo decît „mieii” pe ca adineaori, se bucu specială a îngrijito voltarea fiecăreia f în parte.

— Tocmai de ace țim oile în loturi spune inginerul. nici una dintre el de sub atenția ing Și mai apoi: — iarnă le pregătim de pe acum. Pe l însămintările artif noi mai timpuriu, fătările în ianuarie

POVESTIRE

MĂLINA

Am văzut-o odată, demult, într-o primăvară rece, noroasă. Au trecut ani de atunci...

Ședea chirchită pe o buturugă cu o găină în poală. O mîngîia în neșire și plîngea potolit cu privirile așintite în nisipul cafeniu al curții... M-am apropiat de ea, m-am așezat pe buturugă alături, și, cu o îndrăzneală pe care mi-o dădea meseria, am întreat-o blind:

— De ce plîngi?

A ridicat spre mine, doar o clipă, ochii și am văzut atunci frumusețea lor deosebită. Păreau două fărime de cer plutind în apele de cleștar ale lacrimilor.

— Cum să nu plîng? — și-mi arată cu un gest al capului găina din poală.

N-am priceput nimic. Nedumerirea mi se citea pe față. Deoarece ea mi-a ghicit-o imediat, îmi vorbi mai departe:

— E bolnavă. Acu' o să se prăpădească și ea.

— Aha, e bolnavă... Și de aceea plîngi?

— De aceea — și tăcu.

Tăceam și eu neștiind de unde să încep, cu ce să încep ca să pot înțelege pe deplin durerea care copleșea fata de lîngă mine și-o făcea să plîngă din pricina unei biete găini. O văzui deodată ridicîndu-și din nou ochii spre mine și mă bucurai. Îmi spuse pe nerăsuflăte:

— Am avut 15 de toate... S-au prăpădit zece. Au rămas cinci. Curînd vor fi doar patru. — Și o podidi iar plînsul, de astă dată cu sughituri scurte, dure-roase. Cînd se mai potoli, urmă: — Nu știu, nu mă pricepi? Sînt atît de proastă, să-mi moară găinile așa, una după alta? Ce-am să mă fac în fața oamenilor? Cum mă vor judeca? Doar sînt găinile lor, averea lor. Și sînt găini de rasă, nu-s de-alea prîzărte...

Abia atunci am înțeles-o și am privit-o mai cu luare aminte. Să tot fi avut vreo douăzeci de ani, poate douăzeci și doi... Era voinică, dar voinicia ei nu-i scădea din acel farmec pe care-l au tărăncile noastre, sănătoase și vrednice, atît de aprige uneori și atît de blînde și duioase.

Îmi amintii, privind-o, chipul președintelui colec-

tivei cînd l-am întreat într-o doacătorie de păsări? Chipul i se în luciră lumini de mîndrie, glasul „Avem! E încă-n fașă, dar averi vād?” Atunci chipul președintelu și din ochi îi dispărură luminile n prinsese un soi de sfială, ori poa mere. „Puteți s-o vedeți, zise și cu Mălina, „șefa găinilor”... Are dar de... așa-s toate începuturile: petrecîndu-mă afară, adaugă: „Pe multe nu-mi spusese, iar eu por Mălina încetase plînsul. Pe chi doar o deznădejde nemăsurată. ca săturile, împietrindu-i-le.

— Vedeți dumneavoastră — fără să mă privească. — Mi s-a găini, 15 găini cumpărate de gos la o crescătorie a statului. Mi-au încredere, înțelegeți. Cu tare m eu — vedeți și dumneavoastră: c un ceas, ori două — patru! — Îș care moșăia beteagă în poală, c și se uită apoi din nou la mine, gura mea o vorbă de încurajare mă întrebese cine sînt, de unde drept, ce caut acolo lîngă poata g — pare-se, — alături de dînsa, im și mai ales neliniștea, îngrijoran să-i vorbesc, dar mai întii îi luai na din poală și, întorcînd-o pe cetai cu băgare de seamă. Fii m-am lămurit repede: găina av toare destul de cunoscută, care i linei și celelalte patru găini, de surl în pripă.

Mălina mă privea, sfioasă, p vorbele.

— Ai și un cocoș, ori s-a du

— Cocoșul e încă sănătos... I

— Atunci e bine. Hai să me

— Unde? — se sperie fata.

— Le președinte.

furajarea loturilor de oi mame constituie o problemă deosebită. Szöke baci are notat într-un carnet, ca și toți îngrijitorii de altfel, tot regimul alimentar al oilor pe care le are în grijă, zi cu zi și dram cu dram. Dar carnetul lui se află nu atât în buzunar cât în minte, fiindcă ciobanului acestuia, ca și tuturor ciobanilor de la Valea lui Mihai, îngrijirea științifică i-a intrat deja în deprinderea zilnică.

Am pornit mai apoi spre o turmă de batali. Am mers la secția a doua a gospodăriei, unde, lângă o îngrășătorie de porci și lângă o crescătorie de păsări se află și un saivan pentru batali. Deși căldura nu era prea mare, batalii fuseseră aduși la odihnă în umbra saivanului. Se aflau aici 120 de capete, exemplare unul și unul, niște namile de carne și lână, cu coarnezle răsucite în melc, semănând cu niște zulfuri. Fiecare dă cite 10 sau 11 kg de lână. Privind-o cu ochii textilistului, să-i zicem, turma de batali sugerează valurile de stofă, mirosind încă a scai și lanolină.

Ioan Csarno, îngrijitorul acestor batali care fac mindria gospodăriei, își întemeiază priceperea deopotrivă pe experiență și pe știință. Sfaturile inginerului zootehnic sînt completate cu cunoștințele luate din carte, fiindcă îngrijitorul Csarno este și un harnic cititor și elev al cursului de zootehnie.

— Și celelalte loturi ale noastre, — ne spune îngrijitorul — sînt la fel de bine îngrijite ca și lotul meu. Aceasta este de fapt uzina noastră de lână.

Uzină de lână! Expresia mi-a plăcut. Ea e folosită de toți ciobanii de la Valea lui Mihai, muncitori ai acestei uzine.

Aceeași expresie a folosit-o cu mindrie și directorul gospodăriei de stat, tovarășul Szabo.

— Facem din experiența noastră — mi-a spus el — un bun al tuturor. Rețeta noastră de furajare a mieilor este acum aplicată și în alte gospodării de stat cu bune rezultate. Se apropie timpul cînd fiecare gospodăric va deveni o uzină de lână...

Valea Turmelor, Valea lui Mihai, a și devenit o asemenea uzină.

PAUL ANGHEL

BĂTRÎNUL ȘI PĂMÎNTUL

Vă spun cum tata a albit.

De patru ori pe an,

În copilărie,

Ieșeam cu el departe de sat

Purtînd amîndoi o frînghie lungă de cînepă.

Dădeam ocol amețitor unui ogor galben,

Care nu știa să rodească și să crească.

Era brăzdat de toate piraiele

Urcînd și căzînd la o-ncrucșare de zări.

Seara cînd obosea de luptat cu zăpezile,

Și căldura vuia prin sevele văii

Tata, acoperit pe față cu năvodul de riduri

Îmi spunea: fiule, uile, piraiele

Ne-au mai furat din ogor patru palme!

Nu vă puteți închipui, cum în fiecare an

Tata albea de tristețe

Că apele-i fură pămîntul!

Cînd începeau anotimpurile,

Se trezeau apele

Ca niște șerpi veninoși la încrucșare de zări

Întepînd lutul galben și inima tatii.

Dar în primăvara aceea,

În neputința lor, zăpezile alunecînd la adîncuri,

Au surpat definitiv lutul galben.

Rezimat în unelte, la încrucșare de zări

Tata fuma bătrîn

Și era mai alb ca zăpezile...

ION CRÎNGULEANU

Mălina mă privi descumpănită, speriată, apoi se ridică și porni tăcută, cu capul în pămînt, alături de mine, murmurînd mai mult pentru sine:

— Mi-e rușine... Grozav mi-e de rușine... și mi-e teamă... Ce vor spune? Aseară erau trei găini moarte... Azi dimineață le-am găsit pe celelalte șapte. Președintele nu știe decît de cele trei...Ce-o să zică? Ce-o să zică oamenii? Mi-e tare teamă și rușine. Doar e averea lor... Și-apoi, ce încredere să mai aibă în mine?

O ascultam tăcut, înțelegînd că mai ales dintre toate, încrederea oamenilor dezmințită de dînsa, o făcea să sufere cel mai mult. Cînd am ajuns în dreptul poiatei, „crescătoria ei”, m-am oprit. Se opri și Mălina. Mă uitai înăuntru și am rămas uimit de curătenia și ordinea care domneau acolo... Mișcat de sirquința feței, nu mă putui stăpîni să nu-i spun ceea ce încă de la început, de cînd mă așezasem pe buturugă, lângă ea, îmi stătuse pe buze:

— Ai să ajungi o foarte bună crescătoare de găini, Mălino.

Fata mă privi brusc și din ochii ei albaștri țîșni o bucurie fără margini. Îi tremură o clipă bărbia de

emoție, iar glasul îi răsuna întretăiat, dar plin de tinerețe:

— De ce credeți?
— Pentru că pui inimă...

În zilele care au urmat am doborîcit amîndoi găinile care mai rămăseseră, le-am mutat în alt loc, iar poata am dezinfectat-o. Așa cum mi-am închipuit-o, Mălina a fost numai ochi și urechi. Învăța „pe viu” cu o neobișnuită sirquință.

La plecare i-am dat un vraf de broșuri pe care fata le-a strîns cu bucurie la piept.

Am revăzut-o de curînd, într-o dimineață plină de soare și de cer albastru...

Era un cîmp larg, cu orizonturile îndepărtate, învăluite în cea boare argintie care face părelnică linia dintre cer și pămînt. Pe cîmp — mii de orătănii albe și roșii, ca o mare albă și roșie, vie, mișcătoare, tulburător de vie și de gălăgioasă... Mălina trecea printre miile de găini aidoma zinelor din poveste.

Ne-am întilnit față în față și ne-am privit o clipă

muți, neștiind parcă ce să ne spunem. Mă uitam la ea și mărturisesc că mi-a fost greu s-o recunosc pe Mălina de atunci, din primăvara aceea noroasă, în Mălina de acum, cu infățișare mindră, impunătoare, cu o privire avîntată și chipul luminos — acum împlinit și matur, cu trăsături care trădau omul temeinic așezat pe picioarele sale.

Am rupt tăcerea:
— Ei, și-au păstrat oamenii încrederea în dumneana?

Mălina răsă:
— Păi, uitați-vă și dumneavoastră în jur.
— Citeți și-au mai rămas din cele 15?

— Patru mii. 2.500 Leghorn, 1.500 Rhode-Island...
Pronunța cuvintele străine care denumeau cele două rase de găini cu o ușurință firească, iar bucuria ei abia stăpînită făcea să-i tremure ușor vocea.

Am mers un timp alături, tăcuți. O priveam pe furis, străduindu-mă să descopăr în mersul ei de acum ceva din mersul ei de atunci, cînd pășeam alături spre sediul președintelui, cu găina bolnavă în brațe. Închisei ochii și revăzui imaginea Mălinei — cea de atunci — rămasă în minte ani și ani: ședea umilă, spăsită, cu găina în brațe în biroul conducerii colectivei și privea stăruitor dușumelele. Abia îi trecuse plîsul care, iarăși, acolo, în birou, în fața celor trei consilieri și a președintelui îi zguduise pieptul. Președintele și consilierii o ascultau tăcuți, uitîndu-se cînd la ea, cînd la mine. Și Mălina vorbea: „Sînt tare proastă și nepricepută. Vă rog să mă pedepsiți pentru nenorocirea asta... Eu sînt vinovată... Găinile care au mai rămas, dați-le în grija alteia...”. Președintele și consilierii s-au uitat la mine, eu am zîmbit și am clătînat din cap — semn că nuse de părerea Mălinei. Ei au înțeles și s-au uitat apoi unul la altul, și-au clătînat capetele, au clipit din ochi, iar la urmă, președintele s-a adresat Mălinei: „Nu le dăm altuia. Doar tu ești crescătoria noastră de găini... O să te ajutăm cumva, e și tovarășul medic aici... Haide, nu mai plînge”. „Aveți încredere în mine?” și Mălina își ridică pe neașteptate capul și chipul i se însenină și ochii îi străluciră atât de luminoși, încît, parcă luminară pînă și încăperea strîmtă și întunecoasă în care ne aflam. „Deplină încredere, Mălino!” răsună glasul președintelui.

Cînd mi-am deschis ochii și am privit-o acum, în mijlocul acestei mări vii, mișcătoare — albă și roșie — am regăsit în ochii Mălinei aceeași lumină de atunci, care parcă lumina acum cîmpul și zările, mai puternică decît aceea a puternicului Soare.

Am meditat apoi îndelung asupra încrederii ce li se dă oamenilor și am scris cele de mai sus pentru ei și pentru Mălina.

OCTAV MĂGUREANU

Desen de
NICĂ PETRE

Pălăria de paie

Povestire

— Indeletnicirea noastră nu cere numai pricepere și hărnicie, mai cere și altceva. Tocmai despre acest „altceva” vreau să vă povestesc o întâmplare petrecută cu câțiva ani în urmă...

Omul care vorbește tăcu o clipă. Săltă puțin cu umerii cojocul care i se lăsase pe spate și trase cu poftă dintr-o țigară răscuită. Slobodi apoi fumul iacet și-l urmări cum se risipea în mica încăpăre.

De trei zile ploua fără contenire la poalele Mezeșului. Cădea des și mărunț parcă era cerniță printr-o sită de mătase. După ce țiriseră cireada la adăpost, îngrijitorii s-au retras și ei în coliba lor acoperită cu crengi de brad. Așteptau să se îndrepte vremea, să iasă din nou cu vitele la pășunat. Stăteau în colibă fără nici o treabă și priveau ore în șir izlazul cu iarba verde și grasă mustind de apă. Se plătiseau, se luau la hărăț din cine știe ce fleacuri și Vasile Timoftei, șeful taberei de vară, avea mult de furcă cu ei.

A treia zi, după ce terminaseră cu hrănirea vitelor, Timoftei își strînsese îngrijitorii.

— Să stăm de vorbă cu folos — zise el — să vedem cine știe mai multă zootehnie.

Îngrijitorii se așezaseră în jurul lui și Timoftei începu să-i examineze. Le puna întrebări ca la școală. Cine răspundea mai bine era pe loc premiat: putea să-și răsucescă o țigară din tutunul lui, iar el era foarte bucuros ori de câte ori întindea cuiva tabachera sa mare și înflorată dăruită de președintele gospodăriei. În timpul discuțiilor i-a venit și ideea să le povestească întâmplarea.

După ce se făcu liniște, Timoftei cumpăni un timp cum să înceapă. Respira adinc, se vedea că era încălzit, căci pe fața lui mică și rotundă

apăruseră vinișoare subțiri și dese ca pe o hărăț cu multe detalii. Își roti încă o dată privirea în jur și după ce se convinsese că tinerii sint atenți începu să vorbească:

— Era în primăvara lui '59. Să fi fost în martie sau la începutul lui aprilie. Îmi amintesc că mulgătorii erau în întrecere. Eram pe atunci șef de fermă și răspundeam de cele două grajduri de vaci. Trecuseră câteva săptămâni de când începuse întrecerea și Lisandru Cercel ocupase locul întâi. Nu-l putea urni nimeni din virful grafului. Ce-i drept îngrijea vacile ca la carte, bălălia se dădea doar pentru fiecare strop de lapte. Voiau cu toții să obțină producții cât mai mari. Erau toți drept îngrijitorii și unul, harnici și pricepuți, cu mare dragoste pentru gospodărie. Și cum vă spuneam, Cercel a stat în frunte zile în șir. Dar într-o zi situația s-a schimbat. Calculind cu brigadierul Bologa producția, am văzut de îndată că Toderăș îl lăsase în urmă. Brigadierul a rămas surprins. Eu nu. Știam încă de pe atunci care dintre cei doi îngrijitori e mai priceput la vaci.

Înterupând firul povestirii, Timoftei scoase din buzunar un carnețel vechi, cu scoarțe soioase și-l frunzări pe indelete, apoi îndoi colțul unei pagini, și-l strecură înapoi în buzunarul vestei.

— Da, mă băieți — reluă el. — Schimbarea locului era musai să se întâmple. Cercel, ce-i drept, îngrijea și hrănea vacile cum v-am spus, ca la carte, dar Toderăș avea față de el ceva în plus, fără de care nu poți fi cu adevărat un bun îngrijitor. Avea o mai mare dragoste de animale, o mai temeinică cunoaștere a lor. Căci trebuie să știți și voi, nu numai rațiile bine stabilite și curățenia sint necesare animalelor. Ele au nevoie și de o vorbă bună, liniștită și citeodată chiar de mângiere. Toate astea, țineți bine minte băieți, își spun cuvântul și la șiștar. Vacă-i vacă, dar simte și ea. După cum te apropii de ea, după cum îi vorbești sau îi pui mina pe uger s-o mulgi, simte îndată dacă o îndrăgești sau nu.

Cînd eram șeful lui Toderăș, aproape că nu era nevoie să-l controlezi. Ajungea să mă uit la el și să aflu dintr-o privire care e situația la lo-

tul lui. Dacă vreuna din vacile lui nu avea poftă de mîncare sau se îmbolnăvea, era în stare să umble zile întregi posomorît și îndurerat... Dar să revin la miezul povestirii. După ce Toderăș l-a ajuns și l-a depășit pe Lisandru Cercel, s-a întîmplat într-o dimineață un mic bucluc. În dimineața cu pricina, la ora începerii programului de grajd, îi văd intrînd pe ușă pe Cercel și Toderăș. S-au așezat amîndoi la muls și... ce s-a întîmplat? În șiștarul lui Cercel curgea laptele ca dintr-un izvor, în schimb vaca lui Toderăș nu dădea aproape nimic. Îngrijitorii îl luau peste picior: „Ce-i Toderăș, ai rămas în pană de motor?” M-am dus și eu la el, dar n-am putut să-mi dau seama ce s-a întîmplat. Vacă pe care o mulgea era un exemplar fain și blind, clasa întâi. O primise Toderăș de vreo două luni, în plină iarnă și pînă atunci fusese foarte mulțumit de producția pe care o dădea. Stăteam acolo și vedeam cum se străduia omul, dar degeaba. Examinaram mai mulți vaci, dar nu-i găseam nimic. Sănătoasă tun. Și totuși, vacă parcă nu era în apele ei. Își întorcea mereu capul către mulgător, se uita la el și sufla într-una pe nări, nervoasă. Toderăș mai să plîngă, Scrișnea din dinți, dar nu zicea nimic. S-a căznit un timp, degeaba. Deodată a sărit în sus și a fugit din grajd. Am alergat după el, dar nu l-am mai ajuns. Se urcase pe bicicletă și gonea spre casă. După vreo jumătate de oră a apărut în grajd îmbrăcat cu o pufoaică și cu căciula pe cap. Dimineața venise într-o haină ușoară de doc și cu pălărie de paie. „De ce te-ai îmbrăcat de iarnă, doar n-o fi îngheț?” — mă mirai eu. „Nu-i îngheț, ba! Vasile, dimpotrivă mi-e tare cald, dar ce puteam să fac. Toată iarna am îngrijit-o pe Dumana în pufoaică și căciulă și acum uite că nu m-a recunoscut. Mi-am dat seama după cum se uita la pălăria mea de paie...”

După aceea, Toderăș s-a așezat la muls. Dumana se liniștise într-adevăr și mulsul mergea strună. Asta-i povestea pe care am vrut să v-o spun.

R. IARAI

FRITZ KAROLINA

Odihnă

INSCRIȚIE PE UN COVER OLTENESC

Ce miini de aur țes aste covoare
Cu-atîtea unduirî scîldate-n soare?
Ce miini suave, pline de frămînturi
Au zugrăvit în flori atîtea ointuri?

Ce miini de meșteri au aprins viață
În paștea de maici și de verdeață
Și-atîtor prospețimi de primăvară
Miresmele în jur le prefirară?

Sînt miinile ce-nalță către soare
Izvorul oad al artei populare.

ARISTICĂ BĂGHINA

poeta redactiei

Constantin Știrbu: Dumneata ai certe posibilități. Va trebui să studiezi temeinic, însă, pentru a-ți lărgi registrul lingvistic. Sint improprietați de exprimare care creează confuzii, ca de exemplu: „Beția inertiilor mi-aduce / Un infinit ce se strecoară-n trup / Cînd unghia încearcă să apuce / O așchie din cerul care-l rup”. Ce înseamnă, în fond, „beția inertiilor”? Poate că dumneata ai avut ceva în vedere, dar expresia este în cel mai bun caz neclară, dacă nu cumva chiar goală de conținut. Ultimele două versuri sint plastice, demne de reținut. Oricum, încearcă și o tematică mai apropiată de specificul revistei.

Nicolae Rogobete: Cam simpliste, probabil din dorința de a fi simple. A spune astăzi „de roua dimineții sint zările spălate” nu mai înseamnă a face poezie. Sint exprimări la îndemîna oricui. La fel cu „în sufletele noastre e veșnic primăvară” etc. Poezia „populară” culeasă de dumneata sună destul de ciudat. După cum se știe, botanica, în calitatea ei de știință, a pornit de la cunoștințele populare. Da. Dar poporul n-a spus niciodată: „Soarele pe boltă crește / Iarba muguru-și ivește”. Se spune „colțul ierbii”, nu... mugurul ierbii. Ai văzut dumneata vreun mugur de iarbă? Atenție, deci, atunci cînd prelucrăm, și mai ales atunci cînd inventăm versuri „populare”.

Ion Mirzac: Intențiile sint bune, dar leocamdată versurile sint imitații stîngace, după diverse poezii citite sau auzite în copilărie. Ele nu respectă nici măcar unele adevăruri elementare; „Cîmpu-i plin de flori, / Albe roșii, sute de culori, / Albinele mi / Ciugulesc zglobii Boabe de nectar”. În natură nu sint chiar sute de culori. Poate nuanțe. Albinele nu ciugulesc, ca păsările. Dar să admitem aceste abateri, numindu-le licențe. (Deși nu este reco-

mandabil să debutezi cu ele.) Dar nu se poate spune în nici un caz „miros roinat” în loc de „aromat”. Fii atent cu fiecare cuvînt. Versul „trec rînduri, rînduri muncitorii”, care deschide unul dintre sonetele dumitale, aparține unei cunoscută poezii semnate de M. Beniuc.

Ion Mustață: Ne-au plăcut unele versuri din „Flux”: „Depărtările și pămînturile, / mările și vînturile, / sint ramurile mele cu muguri, dimineți și amurguri”. (Deși depărtările pot fi chiar ele pămînturi...). Sint însă și neglijențe prea evidente: „Sus, pe cel mai înalt catarg, / valurile lingă mine se sparg...”. Chiar atît de înalte să fie valurile? Nu e prea convingător. În celelalte poezii se simte mult entuziasm, dar există și multe locuri comune.

George Chirilă: Sint scrise în grabă. Dovadă: „Și scaperi doar surisul în risipă”. Adică? Eroina face risipă de suris? Sună cam neplăcut. Dumneata poți să depășești ușor acest nivel.

George Blăjeanu: „Balada tinărului Argeș” nu ne-a trezit sentimentele scontate de dumneata. Pe lingă faptul că este o imbinare hibridă între balada Mioriței și cea a meșterului Manole, face apel la naivități care produc un zîmbet: „Mioriță, treci la strungă, / Lapte ai, la toți s-ajungă! / Ugerelul tău cînd crește / Colectiva se mîndrește!” Intenția de imagine denaturează adevărul.

C. Drăgănescu: Sint unele versuri cursive, ca în „Nepotul colectivei”: „Ei e fiu-ntinselor ogoare, / s-a născut din cîntec și soare, / lui nu-i plac scații-n colivă, / ci zburînd voioși peste cîmpie”. Poezia, însă, nu are o finalitate. De cele mai multe ori, nu este de ajuns o singură imagine, pentru a crea o poezie. Ideea trebuie dusă (fie și prin sugerare) pînă la capăt.

Olimplu Vladimirov: Tractoarele comparate cu herghelile nu mai fac nici o impre-

sie poetică. Nu te lăsa furat de cuvinte așa-zis „frumoase”. De exemplu: „In depărtări am risipit chemări / Și miinile schițează-n larg stelar, / Zvicnirea peste siderale zări / Boltită către discul, viu, solar”. Dacă privești în „larg stelar”, „peste siderale zări”, nu te mai oprești la soarele nostru, care se află, cosmic vorbind, la doi pași. Mai echilibrată ni s-a părut poezia „Cîntec despre pămînt”.

Mariana Costescu: Mai realizată ni s-a părut „Cîntec pentru sărbătoarea recoltei”.

Florentin Cațan: S-ar părea că fiecare poezie este scrisă de altcineva. „Fiul pămîntului” — concentrată, luminoasă, terminîndu-se cu un zîmbet. „Floare veșnică” — plină de expresii greoaie, confuzii, neglijențe. Ce înseamnă „palate desfac spre cer palate de argint”? Palatele desfac alte palate? Și apoi „de argint”? Și ce înseamnă: „Copiii rid de tunuri și pistoale / Strîngînd gîngasă lumină de petale / Sint gata toți minia să o sfarame”. Minia cui? A lor, a copiilor? Atunci, de ce sint doar „gata” și n-o „sfarmă” de-a binelea? Pentru că rid? Prea multe întrebări, pentru trei versuri!

Al. Bălănescu: Gîndurile sint frumoase, dar versurile sună foarte învechit.

Ion Damian: Cam complicate, ca expresie: „Și-a dus fluturînd ca pe-un alt răsărit / Prierul teluric prin flăcări și spuze / de aur matur”. Poezia nu trebuie să fie un rebus. „Liniște fecundă” este în orice caz mai acceptabilă.

Petre Musta: E mult prea puțin, față de activitatea dunitale de pînă acum. Sint doar locuri comune, rimate cu aproximație.

Ion Goga: Observațiile au un aer prefios, dar nu comunică mai nimic. Prea multe vorbe, vorbe, vorbe... Și, tocmai pentru că sint multe, uneori lipsesc tocmai cele absolut necesare.

MIHU DRAGOMIR

■ Timp de o săptămână la Paris au avut loc evenimente culturale însemnate: spectacolele Teatrului de operă și balet al R.P. Romine. Ansamblul de operă romin a reușit un succes extraordinar, lucru subliniat în presă de personalitățile muzicale de frunte din capitala Franței. „De la Teatrul „Champs Elysées”, unde Opera din București a prezentat „Barbierul din Sevilla” păstrează amintirea uneia dintre cele mai bune, dacă nu chiar cea mai bună, din toate reprezentațiile acestei opere la care am asistat”; „Avem o revelație: cea a Operei din București”; „Ansamblul Operei din București este de o admirabilă omogenitate, de lirism și, pentru a spune totul, de talent”. Iată numai câteva din aprecierile presei franceze care a fost unanimă în recunoașterea valorii Operei romine.

■ La Addis-Abeba s-a încheiat Conferința șefilor de state africane independente. Conferința a adoptat Carta Africii prin care, așa cum subliniază observatorii de la fața locului, s-a făcut un pas înainte pe calea unității Africii. Dintre cele 33 articole ale Cartei Africii cele mai importante se referă la crearea unei organizații a statelor africane, având un secretariat permanent. Rezoluțiile adoptate cer lichidarea cât mai grabnică a colonialismului de pe pământul african, respectarea principiului potrivit căruia Africa este o zonă denuclearizată, retragerea bazelor militare străine de pe teritoriul african și altele.

■ În capitala Canadei, Ottawa, s-a desfășurat „sesiunea de primăvară” a Consiliului N.A.T.O., cu participarea miniștrilor de externe și de război ai țărilor membre. Scopul acestei sesiuni, așa cum l-a definit agenția „France Presse” a fost „întărirea și reorganizarea forțelor nucleare puse la dispoziția Comandamentului Suprem interaliat”. Deși soluția adoptată la această sesiune a fost una de compromis, tranzitorie, menită să ducă la o împăcare a disensiunilor ivite între parteneri, (disensiuni care se referă la problema supremației în cadrul N.A.T.O.), ea reprezintă o serioasă primăjdie pentru pace, deoarece se preconizează intensificarea înarmărilor și o mai largă răspândire a armelor nucleare. Astfel, forțele nucleare interaliat ce urmează să se creeze vor fi formate din bombardiere britanice, trei submarine americane „Polaris” care staționează în Marea Mediterană și avioane putând transporta arma nucleară, aparținând Franței, Italiei, Canadei, Belgiei, Olandei, Greciei, Turciei și R.F.G. După cum se vede sesiunea N.A.T.O. a venit într-o întipărire revanșurilor vest-germani care de mult doresc să aibă acces la arma nucleară. De asemenea, se atrage în orbita pregătirii războiului nuclear încă o vastă regiune, având o populație de aproximativ 300 milioane de oameni.

■ Mișcarea de masă pentru pace și dezarmare cunoaște în ultima vreme o creștere continuă. În Comunicatul cu privire la cea de a treia Întâlnire a Comitetelor pentru colaborare și înțelegere reciprocă între popoarele balcanice — întâlnire care a avut loc zilele acestea la București — se subliniază că eforturile tinzând spre menținerea și consolidarea păcii nu pot fi asigurate decât prin realizarea dezarmării generale și totale.

■ Foarte activi, partizanii păcii din Anglia au organizat în ultima vreme mai multe acțiuni cu răsunet. Printre acestea se remarcă demonstrația din 25 mai în fața bazei submarine americane „Polaris” de la Holly Loch care a întrunit câteva mii de persoane, venite aici cu o navă închiriată și cu trenul.

Populația din Tokio protestează împotriva experiențelor nucleare americane

Indonezia construiește și învață

■ Încă de pe băncile școlii imi închipuiam Indonezia topită de verdețea tropicelor, cu bivoli firiindu-se încet pe micile pătrate ale câmpurilor de orez pline de apă... Filmele și pozele din reviste arătau fie tot felul de aventurieri vînd urangutani, fie turiști azvîrlind locuitorilor insulei Bali bănuți englezești, franțuzești ori nemțești pentru un dans executat în fața obiectivelor.

Adevărata față a acestei țări am cunoscut-o însă abia după ce poporul indonezian a ieșit victorios în lupta sa de eliberare națională.

La Djakarta te izbesc numaidecît cartierele noi, unde se înalță clădiri moderne, unde vezi străzi largi, umbrite de verdețea, școli luminoase. În Jawa și Kalimantan se înalță pavilioanele unor uzine metalurgice. În Sumatra s-a început construirea complexului de la Asahan, alcătuit dintr-o centrală electrică și un mare combinat de aluminiu. Trestia de zahăr indoneziană va fi prelucrată în curînd la noile fabrici ce se construiesc aci. Fabrica de superfosfați aflată în construcție va da îngrășămintele ogoarelor. S-a început valo-

rificarea terenurilor mlăștinoase din Kalimantan.

La patruzeci de kilometri de Bandung se află vulcanul Tanguban Prahū, ceea ce înseamnă „luntrea răsturnată”.

Autobuzul s-a opintit de câteva ori și s-a oprit. Șoferul s-a vîrît sub capotă, iar noi am coborît. În jurul nostru se întindea pădurea tro-

pică. Tăbița era o mărturie a unei mari înfăptuiri a poporului indonezian. Stăpînire de veacuri a colonialiștilor olandezi, intervenția imperialiștilor japonezi și englezi, cei cincisprezece ani de război pentru libertate — toate acestea rămăseseră în urmă atunci cînd tinăra republică și-a propus drept una din primele sale sarcini lichidarea analfabetismului!

Nu de mult încă, numai aproximativ 7 la sută din populația Indoneziei știa să citească și să scrie. Azi ușile școlilor sînt deschise pentru aproape opt milioane de copii. Și cu toate că țara mai trece încă prin multe greutăți, poporul a găsit mijloacele pentru a face învățămîntul elementar gratuit.

Guvernul indonezian a dat publicității un manifest care definește linia generală de dezvoltare a țării. În acest document se vorbește de socialism ca perspectivă de dezvoltare a republicii. De curînd, președintele Sukarno a declarat din nou: „Noi nu vrem o Indonezie capitalistă. Noi vrem să construim o Indonezie socialistă”.

După R. SAAKOV, din revista „Ogoniok”

rică, ca un zid de netrecut. Puțin în urma autobuzului, se vedea o tăbliță prinsă pe un stîlp. La început n-a luat-o nimeni în seamă, dar Galia Șabalina, care pe drum și-a îmbogățit cunoștințele în materie de limbă, a citit rar: — 14 iulie 1962... analfabetismul... a fost lichidat... în regiunea Bandung.

Călauza noastră vădi oarecare stînjeneală și bucurie, totodată. Omul se simțea încurcat pentru că nu ne-a vorbit de un lucru cu care se mîndrește poporul lui, și era bucuros pentru că lucrul acesta s-a dovedit a ne interesa pe noi mai mult decît legendele.

NOTE POLITICE • NOTE POLITICE • NOTE POLITICE

Păpuși „subversive”

■ Nu se deosebeau prin nimic de obișnuitele păpuși ce fac bucuria copiilor pretutindeni în lume. Totuși, ele au stîrnit indignarea și minia ultra-reacționarilor din S.U.A. Păpușile aveau o singură vină: au fost fabricate în R. P. Ungară. Incolo, erau ca toate păpușile din lume...

■ Împotriva „subversivelor” păpuși s-a pornit în S.U.A., cu cîva timp în urmă, o adevărată campanie. S-a format și un „Comitet pentru coordonarea acțiunilor”, înzestrat cu un respectabil fond bănesc, iar comercianții care au pus în vânzare păpușile ca și cumpărătorii au fost supuși la persecuții.

■ Bătăioșii domni care s-au ridicat întru apărarea „securității” S.U.A. și împotriva „periculoaselor” păpuși s-au găsit exact în postura unor dentiști ce extrag măselele sănătoase în locul celor bolnave. Dacă ar fi fost pătrunși cu adevărat de grija pentru securitatea morală a copiilor americani, ar fi trebuit de mult să declare război producătorilor firmelor americane: literaturii „pentru copii” și jucăriilor care incită la crimă. Nu aceasta este însă grija lor de capetenie. Poate că nici ei nu cred prea serios în pericolul ce l-ar reprezenta păpușile din Ungaria, dar își imaginează că stîrnind gălăgie în mod artificial ar putea să reducă la tăcere o voce de care se tem: vocea realității. Numai că vocea aceasta nu vrea să tacă de fel, făcîndu-și loc chiar și în publicațiile oficiale din S.U.A. De acolo am aflat că în S.U.A. există circa 32 de milioane de persoane „care trăiesc la un nivel inferior celui pe care America ar trebui să-l asigure

ceștătenilor ei”, că „șomajul cronic din regiunile urbane și rurale tinde să înghețe aceste milioane de oameni în partea de jos a scării sociale”, că „muncitorii sezonieri fac parte dintre cei mai obidiți oameni din țară care sînt nevoiți să-și trimită copiii la muncă din vîrstă cea mai fragedă”.

Scrisoarea unei fetițe

■ O fetiță italiană în vîrstă de 11 ani a scris o scrisoare unui ziar. Ea locuiește în satul Capriata d'Adda, în apropiere de Treviglio, împreună cu familia care numără în total cinci persoane. „Locuiește” e un fel de a spune. Fiindcă de trei ani locuița acestei familii italiene se compune... dintr-un coteț de păsări de 2,70 m pe 2,50 m și a cărui înălțime este de 1,90 m. „Casa nu are nici ușă, nici lumină — mărturisește fetița. — Trebuie să mă grăbesc să-mi

■ În orașul Bursa (Turcia) 400 de copii s-au intoxicat cu lapte praf de fabricație americană

(Ziarele)

fac lecțiile afară, pînă nu apune soarele”.

■ Soarta fetiței care locuiește într-un coteț este aceea a multor mii de copii italieni lipsiți de bucuria copilăriei, trăind în cea mai neagră mizerie.

„Scandalul școlilor”

■ Încă acum 20 de ani, Consiliul Comitetului din Wet Suffolk (Anglia) a declarat improprie școala din Pakenham. Școala a fost construită în 1842 și starea de ruină în care se află periclitează viața elevilor... La școala secundară din Crown Hills, cînd plouă se aduc în grabă găleți pentru a împiedica inundarea coridoarelor și a clase-

lor... Aceste două cazuri descrise în presa britanică ar putea constitui, la urma urmei, o excepție... Din păcate, însă, excepție constituie în Anglia școlile bune. Nu de mult a izbucnit acolo un adevă-

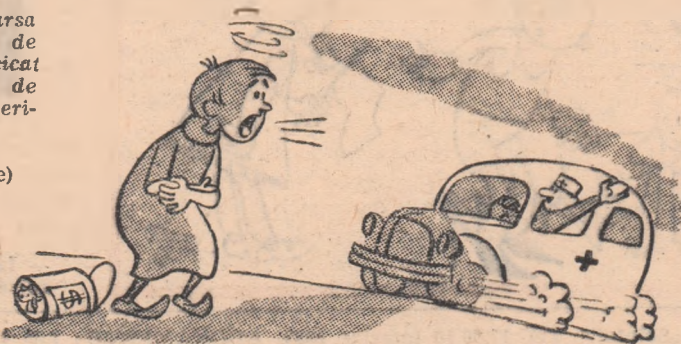
rat scandal al școlilor. Uniunea Națională a Profesorilor din Anglia a inițiat o anchetă care confirmă numeroasele sesizări ale presei. Cîtam cîteva date din raportul prezentat în urma anchetei. „Peste 2 000 000 de copii — jumătate din totalul copiilor între cinci și unsprezece ani — învață în școli construite înainte de anul 1900... Aproape trei pătrimi din totalul celor 23 000 de școli primare folosesc unele construcții datînd dinainte de 1914”.

■ Urită firmă pentru o țară care se mîndrește cu tradițiile ei culturale!

Adult la 10 ani

■ Desigur, sînt unele țări unde datorită condițiilor climatice, vîrstele omului se împlinesc mai repede. Adolescența, maturitatea se instalează mai devreme în țările cu climă caldă decît în cele cu climă rece. Dar nu despre o asemenea maturizare este vorba. În țările capitaliste, în genere, condițiile economice grele îi obligă pe copii să intre în producție foarte devreme. „La vîrstă de 10 ani, un copil este considerat adult și apt pentru a munci cîte 8 și 10 ore pe zi” — scrie ziarul nord-american „The Worker” despre copiii muncitorilor agricoli din Peru. Cînd vine vorba însă despre salarizare, copiii devin din nou copii. Ei primesc un salariu mult inferior muncitorilor adulți.

■ Cînd te gîndești că acești bieți copii din Peru, istoviți de muncă, subalimentați, sînt printre cei „norocoși”! Oricum, ei au reușit să supraviețuiască mîncării. Fîindcă aici, la fiecare 100 de copii născuți, 62 mor înainte de a împlini vîrsta de cinci ani...

DE ZIUA CELOR MICI

Copiii noștri sînt...

...viitorul țării!

(Desen de V. VASILIU)

VIITORUL SAVANT

NICOLAE TAUTU

In laboratoru-i din grădină
Cercetează zeci de eprubete...
Mici retorte... vase... o bobină...
Turnesol și planuri de rachete...

Baze și aczi preface-n taină,
Săruri cu numiri alambicate,
Fosforul i-a ars un colț de haină,
Mînele-i sînt decolorate...

In decorul lucrului titanic
Descifrînd ecuații ca poeme,
Ori științei de element galvanic,
Ochii-i luminează peste vreme.

Și cum l-am văzut în dimineață
Ostenit, plecat pe chimicale,
Îmi părea că soarele se-nalță
Lîngă el spre noi hidrocentrale!

In pas cu vremea
(Desen de AL. CLENCIU)

ANIVERSARE

A pornit iavaș-iavaș
Piciorușul mic, gingaș!
Primii pași făcuți în casă
De la scaun pîn' la masă.

Giza mică-n lung voiaj
Trece greu cu curaj
Legănîndu-se prudentă:
„Sînt de-acum independentă!”

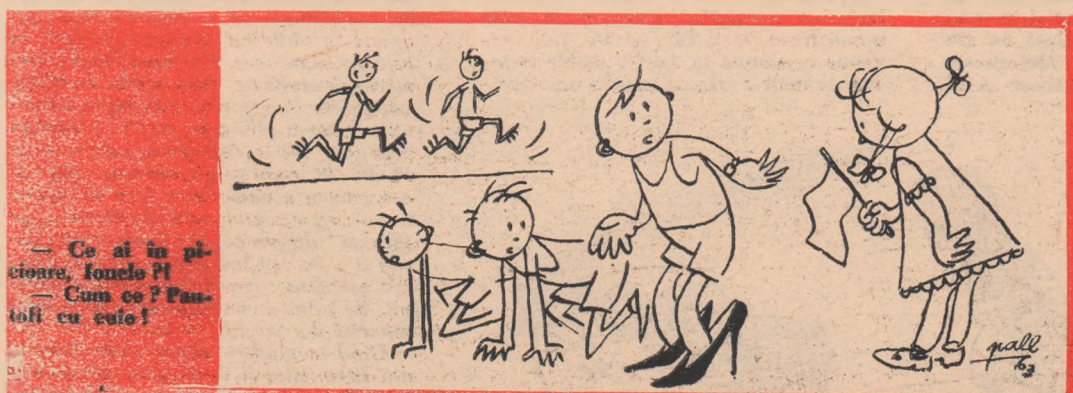
Mîtu-n pat privește strîmb
Drumul noului Columb
(Teamă-i e c-a lui stăpînă
Dă-n țînutul cu smîntînă).

Ride lîngă scria păpușa,
Ursulețul ține ușa...
S-a oprit „ZIS”-ul cu cheie
Peste dînsa să nu deie.

Plînge în tablou bunicul,
Buna și-a udat ilicul,
Iar în micul ei carnet
Mama-a scris ceva, discret —

Așternînd, ca o prefață,
C-a mplînit un an de viață
Omulețul ce se-mbie
Spre fîntîni de bucurie.

RODICA T. FLOREA

— Ce ai în picioare, Ionel? —
— Cum ce? Pantofli cu călă!

TURIȘTII

Strălucitorul primăverii soare,
O clipă adăstînd pe ceru-nalt,
Privește citeva autocare
Ce lunecă, foșnînd ușor, pe-asfalt.
Destul de lesne biruînd sfiala
Ce-o mai citești pe chipurile lor,
Contemplă călătorii Capitala
Cu pelsajul ei impunător.

Abia îi vezi în scaunele-nalte,
Admirativul zvon li-l bănuî doar,
Ci zău că bine le mai stă, incalte,
La prichindeii din autocar!

Se-ntreabă poate soarele-n tărie:
„Măi, cine oare-or fi acești „turiști”?”
Să-l lămurim, îngăduit ne fie:
Băieți și fete de colectivști...

IGOR BLOCK

APUCĂTURI „BĂRBĂTEȘTI”

In compartimentul meu, năvălesc întii două geamantane împinse de un mustăcios, apoi trei băieți, împinși de o femeie cu un bebeluș în brațe. „Băiat o fi, sau fată?” — mă întreb eu, privind cu duioșie cum doarme în brațele mamei-si.

— Fire-ați ale naibii de geamantane! — vorbește omul cu bagajele, trîntindu-le neglijent pe canapea. — Uf!

— Tăticule — vorbește unul din băieți, mușcînd dintr-o felie de unt cu piine — spune-i lui ăla să mă lase pe mine la geam!

„Ăla” sînt eu. Mustăciosul îmi aruncă o privire ucigătoare și, în mai puțin de un minut, mă mut cu bagaj cu tot lîngă ușa.

— Nu sufăr să stau cu spatetele în direcția de mers a trenului! — zice mustăciosul, aruncîndu-mi o privire și mai ucigătoare. Înțeleg unde vrea să bată și mă mut în locul lui.

Cîteva minute de tăcere. Un necunoscut deschide ușa ca să întrebe dacă n-avem un loc liber.

— Nu! — răspunde unul dintre băieți și trîntește, din senin, o injurătură. Necunoscutul fuge, iar eu fac o muștră atît de speriată, încît tatăl socoate de datoria lui să mă informeze:

— Așa sînt toți bărbații în familia noastră. Spirt! Să mă fi văzut pe mine, cînd eram ca dînsul!

— Titicule — sare deodată cel mare — vreau miere.

Tatăl scoate un borcan și o bucată de piine. Fiecare rupe piinea cu mîna și moaie în borcan. O smucitură a vago-

nului și piine, miere, borcan, zboară prin tot compartimentul.

— Să nu vă ștergeți degetele de geamantan, c-al vostru e aghiută! — strigă tatăl.

— Eu m-am șters de perde-luță — se scuză mezinul.

— Și eu de pardesiul dîm-nealui.

Îmi vine amețea. Parde-siul meu nou-nouț!

— De ce ai făcut asta, pi-ciule?

— Ca să te înveți minte, nene, să nu te mai așezi pe untul meu.

Mă ridic și privesc îngrozit locul unde șezusem. O fostă felie de piine unsă cu unt zace strivită sub greutatea mea. Simț pantalonul lipicios și ud. Nu știu dacă e mai bine să stau jos sau să rămîn în picioare, mă învîrtesc ca un urs prin compartiment, în timp ce întreaga familie face haz în spatetele mele. O nouă smucitură a vagonului, și vin grămadă peste ei.

— Fire-ai, nene, al...

Asta n-o mai pot înghiți. E rîndul meu să arunc mustăciosului o privire ucigătoare.

Dar el nici nu se sinchisește.

— Viitor bărbat, ce vrei?

Tac și înghit în sec. Singurul care mi-a rămas scump și drag e bebelușul: nu supără pe nimeni, pentru că nu știe încă să spună o vorbă.

„Băiat o fi, sau fată?” — mă întreb eu în gînd, privind cum dezvelește de sub pleoape o pereche de ochi azurii.

Vreau să înțeleagă cît de simpatic mi-este și-i zîmbesc. Noroc că nu înțelege nimic din toate apucăturile „bărbătești” ale celorlalți din familie.

VICTOR PIȚIGOI

„Piesă rară”

In multe sate pionierii ajută la amenajarea muzeelor locale.

— Ia-o, maică, pentru muzeu! Așa ceva nu se mai vede pe la noi de mult!
(Desen de N. CLAUDIU)